

Position Paper: Rondetafelgesprek Strategisch Actieplan Artificial Intelligence 20 februari 2020

Inleiding

Artificial Intelligence (AI) gaat de komende jaren een enorme impact hebben op de Nederlandse en Europese samenleving en economie. De mogelijkheden van kunstmatige intelligentie zijn eindeloos en bieden meerwaarde voor de maatschappij en economie. Met de publicatie van het Strategisch Actieplan Artificial Intelligence en de komst van de Nederlandse AI Coalitie worden er stappen gezet. FME is dan ook blij met de ontwikkelingen van het Nederlands AI beleid en doet een aantal voorstellen om de uitvoering van dit beleid een stap verder te brengen.

Maatschappelijke acceptatie van AI vergroten

AI biedt kansen voor de toekomstige welvaart en het welzijn van Nederland. Tegelijkertijd brengt deze technologie ook nieuwe vraagstukken met zich mee. Ethische en juridische vraagstukken, maar ook terechte vragen over de privacy van mensen. FME wil laten zien wat AI als technologie voor de maatschappij kan betekenen. Dit doen wij door:

1. Via het meerjarig programma UpgradeNL (2019-2021) willen wij Nederland meer 'tech wijs' en klaar maken voor de toekomst. Voorbeeld daarvan is de campagne Make tech Yours waarmee de partners van UpgradeNL mensen enthousiasmeren voor technologie.
2. FME is partner van de Nationale AI Cursus. De online AI-cursus is gratis voor iedere Nederlander om zo mensen te informeren over AI. Hare Majesteit Koningin Máxima lanceerde september 2019 de Nationale AI-cursus Junior, waarmee 27.000 kinderen in het basisonderwijs kennismaakten met AI.

Nederlandse AI Coalitie

Nederland heeft een goede uitgangspositie om de kansen te benutten die AI ons biedt. Nederland heeft een sterke digitale connectiviteit en staat in de top vijf innovatieve landen ter wereld¹. Daarnaast wordt er vaak als reden genoemd dat Nederland goed is in het opzetten van publiek-private samenwerking. Met de Nationale AI Coalitie staat het bedrijfsleven klaar om invulling te geven aan het beleid en aan de slag te gaan met AI. Samen met de wetenschap en publieke sector zetten we Nederland op de kaart als AI-land door het ontwikkelen van toepassingen waarmee Nederland het verschil maakt. FME heeft daarom het FME Platform *AI for Industry* opgericht. Via dit Platform verbindt FME bedrijven die AI ontwikkelen en toepassen – of dat overwegen te doen – met elkaar verbinden. Doel is een brede toepassing van AI binnen de technologische industrie te versnellen. Daarbij werken wij samen met het Smart Industry Programma, de Nederlandse AI Coalitie (NL AIC) en Eindhoven Artificial Intelligence Systems Instituut (EAIISI) van de TU Eindhoven.

Energie besparen met AI

Strukton Workspare (Beheer & Onderhoud) zette de Artificial Energy Intelligence technologie van enerGQ in bij een bedrijf met een groot kantorencomplex en distributiecentrum. Met behulp van deze slimme technologie was Strukton in staat een groot aantal operationele besparingen te identificeren. Daarbij ging het onder andere om het aanpassen van de instellingen van apparatuur, die direct voor energiebesparingen zorgden.

In totaal heeft de technologie van enerGQ 340 ton/jaar CO2-reductie opgeleverd. Dit levert voor de klant een jaarlijkse besparing op van ongeveer € 75.000.

¹ Global Innovation Index 2019 rankings

Belang van AI voor de technologische industrie

Artificial Intelligence (AI) is een sleuteltechnologie die een enorme impact heeft de technologische industrie. Het biedt ondernemers de mogelijkheid om nieuwe verdienmodellen toe te passen, (arbeid)productiviteit te verhogen, kosten te besparen en werknemers te ondersteunen. Niet alle bedrijven hebben de mogelijkheid om gelijk aan de slag te gaan met AI, maar moeten eerst meer digitaal worden. Randvoorwaarden zoals de toegankelijke en beschikbare relevante data, het veilig opslaan, delen en analyseren van data zijn essentieel om aan de slag te gaan met AI. Het Smart Industry Programma heeft als doel om Nederland tot het meest flexibele en het best digitaal geïntegreerde productienetwerk van Europa te maken en AI speelt hier een cruciale rol in. De industrie vormt met 82% aandeel in de export van in Nederland geproduceerde goederen een belangrijke basis van ons welvaartsniveau. Vooroplopen in digitalisering van de industrie is dus cruciaal voor de werkgelegenheid en de toekomstige economische groei. Om internationaal concurrerend te blijven is een versnelling nodig.

Gebruik de Smart Industry infrastructuur voor AI

De infrastructuur van het Smart Industry Programma bestaat uit vijf regionale Smart Industry Hubs en 43 aangesloten fieldlabs die zich richten op een technologisch domein zoals Robotics en AI. Het Smart Industry programma heeft een actieve community van bedrijven, kennisinstellingen en overheden die elkaar aanzet tot innovatie en kennisdeling.

De infrastructuur van het programma Smart Industry biedt grote kansen om de toepassing van AI in de Nederlandse industrie te bevorderen. Via de volgende drie lijnen willen we een impuls geven aan AI binnen het Smart Industry Programma:

1. Versterken van de Smart Industry Infrastructuur. Het voornemen is om de Smart Industry Hubs door te ontwikkelen tot regionale locaties waarin innovaties worden ontwikkeld, getest en geïmplementeerd worden. De versterking van de hubs voorziet in het uitbreiden met een adviescentrum specifiek voor AI.
2. Kennisoverdracht naar mkb. We zetten een infrastructuur op waar de mens centraal staat en gericht is op Leven Lang Ontwikkelen. De fieldlabs bieden een hybride leeromgeving waarin zowel werknemers als studenten kunnen leren hoe ze moeten omgaan met AI.
3. Onderzoek. We bouwen een infrastructuur waar fundamenteel en toegepast onderzoek wordt uitgevoerd naar AI om bijvoorbeeld foutloos te produceren of voorspellen van onderhoud.

Wat vragen wij?

De komst van het Strategisch Actieplan AI en de Nederlandse AI Coalitie zijn een stap voorwaarts. Het is nu belangrijk om van beleid tot concrete acties te komen. Het Smart Industry Programma biedt een geschikte infrastructuur om AI gerelateerd onderzoek, innovatie en kennisverspreiding te faciliteren. FME pleit voor de volgende punten:

1. Maak 1 miljard aan publieke middelen beschikbaar in een periode van 7 jaar voor wetenschappelijk onderzoek en innovatie binnen sectoren zoals de Smart Industry.
2. De Nederlandse overheid moet zich inzetten voor een Strategisch Europees Industriebeleid met de focus op digitalisering en innovatie, versnippering op gebied van AI voorkomen en internationale samenwerking te stimuleren.
3. Om het tekort aan AI kenniswerkers op te lossen moeten we de numeri fixi voor technische opleidingen zoals AI los te laten. Daarnaast moeten we investeren in de skills van zittende werknemers op alle niveaus.

4. Trek buitenlands talent aan om in Nederland te studeren en vervolgens te werken. Richt een vervolgprogramma in van 'Make it in the Netherlands' en investeer in het een uitstekend vestigingsklimaat voor buitenlands talent met onder andere betrouwbare en aantrekkelijke fiscale regelingen.

FME mobiliseert en verbindt de technologische industrie en de samenleving voor elke vraag of uitdaging waarop technologie het antwoord is. We gaan voor een toekomstbestendige wereld, met meer welvaart en welzijn. Waarin iedereen mee doet. Dit kunnen we niet alleen en daarom is FME altijd op zoek naar nieuwe samenwerkingspartners.

FME wil met de overheid, bedrijven en wetenschap de kansen en mogelijkheden die AI ons biedt benutten voor de technologische industrie en Nederlandse samenleving. De kracht van AI zal bijdragen aan werkgelegenheid, innovatie en groei en daarmee onze internationale concurrentiepositie versterken.